

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan etäkuuleminen

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI
HYVINVOINTIALUEESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA
VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

HE 189/2025 VP

24.2.2026 Controller Soila Salonen

TAUSTAA HUS-YHTYMÄN RAHOITUKSESTA

- Uudenmaan alueella julkisista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista vastaavat järjestäjinä Uudenmaan hyvinvointialueet (IUHVA, LUVN, VAKE ja Keusote), Helsingin kaupunki sekä HUS-yhtymä.
 - HUS-yhtymä on **Suomen suurin sote-organisaatio**, jossa työskentelee 27 000 ammattilaista ja jonka budjetti on noin 3,1 miljardia euroa.
 - Uudenmaan asukkaille tuotettavien palvelujen lisäksi HUS-yhtymällä on myös **valtakunnallisia vaativimman erikoissairaanhoidon vastuita**, kuten elinsiirrot.
 - HUS-yhtymä on myös **yliopistosairaala**, jolla on laajat koulutuksen ja tutkimuksen vastuut yhdessä Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan kanssa.

TAUSTAA HUS-YHTYMÄN RAHOITUKSESTA

- HUS-yhtymä on ainoa järjestämisvastuinen sote-toimija, joka **ei saa valtiolta suoraa rahoitusta**.
 - Valtion rahoitus on kanavoitu ensin edellä mainituille viidelle alueelle, jotka allokoivat osan saamastaan rahoituksesta HUS-yhtymälle **kiinteän kehityksen** muodossa.
 - HUS-yhtymän jäsenhyvinvointialueiden ml. HKI tekemä kehyslaskenta on alittanut HUS-yhtymähallituksen esityksen ja pohjautunut Uudenmaan kokonaisrahoitukseen ilman rahoituslain jälkikätestarkastuksen osuutta.
 - Alijäämien kattamiseen liittyvistä eristä jäsenet päättävät erikseen.
- Rahoituksen niukkuus on edellyttänyt HUS-yhtymältä määrätietoisia talouden säästötoimenpiteitä sekä vaikeita, muun muassa henkilöstöön ja palveluverkkoon vaikuttavia päätöksiä.

ALIJÄÄMIEN KATTAMISTA KOSKEVAN MÄÄRÄAJAN JATKAMINEN

- Lakiin ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan lisäajan hakeminen olisi mahdollinen myös hyvinvointialueille, joiden alijäämien kattamista koskeva määräaika on päättynyt ennen lain voimaantuloa.
- **Alijäämien poikkeava kattamisaikataulu** jo vuoden **2025** loppuun mennessä koskee käytännössä **HUS-yhtymää ja Päijät-Hämeen hyvinvointialuetta**, joilla alijäämiä kertyi jo vuonna 2022.
- HUS-yhtymä haki valtiovarainministeriöltä syksyllä 2024 lisäaikaa alijäämien kattamiseen yhdessä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa, mutta lisäaikaa ei myönnetty.
- **HUS-yhtymän vuoden 2022 alijäämää oli 93 tuhatta euroa**, koska valtionvarainministeriön myöntämä rahoitus sote-muutoksen valmistelua varten ei kattanut kaikkia siitä aiheutuneita kuluja.
- Vuoteen 2025 mennessä HUS-yhtymän katettavat alijäämät **yhteensä 141,7 miljoonaa euroa**.

ALIJÄÄMIEN KATTAMISTA KOSKEVAN MÄÄRÄAJAN JATKAMINEN

- Alijäämien kattamiseksi sekä talouden tasapainottamiseksi HUS-yhtymä on joutunut tekemään **lyhyessä ajassa merkittäviä palveluihin, palveluverkkoon sekä henkilöstöön kohdentuvia sopeuttamistoimenpiteitä**, joiden tavoitteena ovat olleet pysyvät kustannussäästöt vuoden 2025 loppuun mennessä.
- Syksyllä 2024 alkaneiden YT-neuvottelujen lopputuloksena HUS-yhtymästä väheni yhteensä 778 henkilötyövuotta, joista irtisanomisia oli 280.
- HUS-yhtymän vuoden 2025 talousarvio sisälsi 140 miljoonan euron sopeutustoimet ja koko suunnittelukauden 2025–2027 osalta säästötavoite on yhteensä noin 500 miljoonaa euroa.
- Tilinpäätöksen 2025 ennakkotietojen mukaan **HUS-yhtymä pääsi taloudellisiin tavoitteisiin vuonna 2025** ja pystyi ensimmäisenä julkisena sote-toimijana tasapainottamaan taloutensa ja **kattamaan aikaisempien tilikausien 2022–2024 alijäämät 141,7 miljoonaa euroa nykyisen hyvinvointialuelain edellyttämällä tavalla ja aikataulussa.**

ALIJÄÄMIEN KATTAMISTA KOSKEVAN MÄÄRÄAJAN JATKAMINEN

- **Näemme** organisaation pitkäjänteisen johtamisen ja toiminnan kannalta **ongelmallisena lainsäädännössä lyhyellä aikajänteellä tapahtuvat ennakoimattomat muutokset.**
 - Noudattaaksemme voimassa olevaa lainsäädäntöä alijäämien kattamisaikataulusta, HUS-yhtymässä on jouduttu tekemään lukuisia vaikeita henkilöstöön, toimintaan ja palveluverkkoon liittyviä päätöksiä hyvin lyhyellä aikajänteellä.
- **Mikäli alueille myönnetään alijäämien kattamiseen lisääaikaa, on niiden sitouduttava riittävän yksityiskohtaiseen tavoitesuunnitelmaan kustannuskehityksen suhteen.** Huomioiden tämä, HUS-yhtymä kannattaa alijäämien kattamisen aikataulun väliaikaista pidentämistä yhtenäisten ja läpinäkyvien kriteerien perusteella.

INVESTOINTISUUNNITELMAN TOIMITTAMISTA KOSKEVIEN MÄÄRÄAIKOJEN MUUTTAMINEN

- HUS-yhtymä kannattaa investointisuunnitelmien toimittamisen aikataulumuutosta pidentämällä sitä kalenterivuoden lopusta seuraavan vuoden toukokuun loppuun.

KIITOS

Soila Salonen

Controller, talousjohto ja talouden erityistehtävät

soila.m.salonen@hus.fi

040-563 0853



**Kohtaaminen
Edelläkävijyys
Yhdenvertaisuus**